

СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «КРЕАТИВНА ЕКОНОМІКА» ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ УКРАЇНИ

Ю.О. Русіна, кандидат економічних наук, доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: креативна економіка, креативні індустрії, концептуальний підхід, секторальний підхід, процесний підхід

В останнє десятиріччя у світовому товарообігу відбулися значні зрушення в бік зростання ваги креативної продукції та послуг. Вона збільшилася більше ніж вдвічі та досягла 624 млрд. доларів. Поряд з економічними перевагами креативна економіка створює нематеріальні цінності та впливає на забезпечення сталого людського розвитку [1].

Для подальшого дослідження доцільним було б дослідити сутність поняття «креативна економіка» та її значення для України.

Концепція креативної економіки серед значної кількості економічних теорій наразі є однією з домінуючих. Креативна економіка трактується, як «концепція постіндустріальної економіки, механізмом функціонування якої є система специфічних соціально-економічних відносин з приводу виробництва, розподілу та споживання благ, що базуються на використанні в якості факторів виробництва інтелектуального капіталу, креативного потенціалу та таланту породжувати нові оригінальні ідеї, в результаті чого створюється інноваційний продукт (товар або послуга наділені економічною цінністю), або приймаються якісно нові рішення з метою забезпечення потреб суспільства» [2, с.68].

На погляд авторів С.М. Шкарлета та М.В. Дубини, креативна економіка представляє собою концепцію, що базується на дослідженні економічних процесів, які пронизують всі сфери господарства країни. Крім того, зазначається, що лідерами в концепції креативної економіки стають креативні індустрії [3, с.210].

Креативну економіку сучасні науковці досліджують у трьох ракурсах (секторах) [2, 3]:

- 1) Концептуальний підхід (нова концепція та напрям досліджень).
- 2) Секторальний підхід (складова світової економіки).
- 3) Процесний підхід (система специфічних соціально-економічних відносин).

Розглянемо більш детально зазначені підходи.

Концептуального підходу дотримуються такі науковці, як: Чорна В.М., Бредіхін М.В., Пакуліна А.А., Євсєєв А.С. За концептуальних напрямом досліджень, креативна економіка – це новий напрям досліджень (нова концепція), що базується на поєднанні творчості та ідей людини зі знаннями та технологіями, і відповідно до цього відбувається розвиток економіки [2, 4].

Секторальний підхід близький таким дослідникам, як: Флоріда Р., Головін С.Ю. За зазначеним підходом, креативна економіка розглядається як певний сектор національної та світової економіки, що виникає на базі продуктів і послуг інтелектуальної праці. Крім того, за секторального підходу креативну економіку розглядають як професійну діяльність в сфері креативних індустрій [2, 5].

Сутність третього процесного підходу більш детально досліджують такі науковці: Хокінс Дж., Шкарлет С.М., Дубіна М.В., Ю. Ушкаренко, А. Чмут, К. Синякова. Процесний підхід передбачає дослідження креативної економіки з точки зору її розвитку як системи специфічних соціально-економічних відносин, які виникають в процесі виробництва, розподілу, споживання товарів і послуг, що засновані на нетрадиційних, нестандартних, творчих методах і підходах, використання принципово нових знань та новаторських ідей [2, 3, 6].

Підсумовуючи вище зазначене, необхідно додати, що креативна економіка є стратегічною концепцією, в основі якої покладений безперервний розвиток інновацій, новаторських рішень, ідей, продуктів, що базується на людському капіталі. Креативна економіка стає дедалі більше актуальною концепцією для українського суспільства, адже економічна ситуація сьогодні потребує нестандартних рішень та підходів, збільшення інвестицій в людський розвиток, забезпечення розвитку людського потенціалу.

Список використаних джерел

1. Культура і креативність. Лекція 4. Креативна економіка. <https://www.culturepartnership.eu/ua/publishing/course/lecture-4>
2. Ушкаренко Ю. Креативна економіка: сутність поняття та значення для України в умовах європейської інтеграції /Ю. Ушкаренко, А. Чмут, К.Синякова// [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://economyandsociety.in.ua/journals/18_ukr/10.pdf - Назва екрана
3. Шкарлет С. Особливості взаємодії креативних індустрій та фінансових установ /С. Шкарлет, М. Дубина // Проблеми і перспективи економіки та управління. - 2019. № 1 (17). С. 207-218.
4. Покуліна А.А., Євсєєв А.С. Інноваційна та креативна економіка як умова модернізації національного господарства України. URL: http://economyandsociety.in.ua/journal/16_ukr/30.pdf
5. Florida R. The rise of the Creative Class: And How It's Transforming Work, Leisure, Community and Everyday Life. New York : Basic, 2002.
6. Хокинс Д. Креативная экономика: как превратить идеи в деньги. М.: Классика-XXI, 2011.